

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. július 4.
(OR. en)

10170/1/19
REV 1

ECOFIN 625
UEM 228
SOC 477
EMPL 366
COMPET 506
ENV 597
EDUC 312
RECH 345
ENER 349
JAI 707
FSTR 128
REGIO 164

FELJEGYZÉS

Küldi:	az Állandó Képviselők Bizottsága
Címzett:	a Tanács
Biz. dok. sz.:	9942/19 - COM(2019) 517 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Magyarország 2019. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Magyarország 2019. évi konvergenciaprogramját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2019) 517 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Magyarország 2019. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Magyarország 2019. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

mivel:

- (1) A Bizottság 2018. november 21-én elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2019. évi európai szemeszterét. A Bizottság kellően figyelembe vette az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérét. Az Európai Tanács a 2019. március 21-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² alapján 2018. november 21-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Magyarországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) A Magyarországra vonatkozó 2019. évi országjelentést 2019. február 27-én tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2018. július 13-án elfogadott országspecifikus ajánlások³ végrehajtása terén Magyarország által elért eredményeket, az előző években elfogadott országspecifikus ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseinek megvalósítása terén Magyarország által elért eredményeket.
- (3) Magyarország 2019. április 30-án benyújtotta 2019. évi nemzeti reformprogramját és 2019. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

³ HL C 320., 2018.9.10., 72. o.

- (4) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól, hogy vizsgálja felül partnerségi megállapodását és releváns programjait, és javasoljon azokhoz módosításokat. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.
- (5) Magyarország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozik. 2019. évi konvergenciaprogramjában a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási hiány a 2018. évi 2,2 %-ról 2019-ben a bruttó hazai termék (GDP) 1,8 %-ára csökken. A tervek szerint a hiány 2021-ig fokozatosan 1,2 %-ra javul, és 2023-ra kiegyensúlyozott lesz az államháztartás egyenlege. Az újraszámított strukturális egyenleg⁽⁵⁾ alapján Magyarország 2022-ben közel állna a középtávú költségvetési céljához – amely 2019-ben a GDP 1,5 %-át, majd 2020-tól a GDP 1,0 %-át kitevő strukturális hiány –, és azt a következő évben érné el. A konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2022 végére fokozatosan 60 % alá csökken. Az ezeket a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2019 tekintetében megalapozott, 2020-tól azonban kifejezetten optimista, ami a hiánycélok megvalósítása tekintetében kockázatot hordoz. Ugyanakkor 2020-tól kezdődően a tervezett hiánycélok elérésének támogatásához szükséges intézkedések nincsenek kellőképpen kidolgozva.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁵ A Bizottság által a közös módszertannak megfelelően újraszámított, egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

- (6) A Tanács 2018. június 22-én az Európai Unió működéséről szóló szerződés 121. cikkének (4) bekezdésével összhangban megállapította, hogy Magyarországon 2017-ben a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való jelentős, megfigyelhető eltérés következett be. Tekintettel a megállapított jelentős eltérésre, a Tanács 2018. június 22-én egy ajánlást⁶ bocsátott ki, amelyben azt ajánlotta Magyarországnak, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a nettó elsődleges államháztartási kiadások⁷ nominális növekedési rátája 2018-ban ne haladja meg a 2,8 %-ot; ez a GDP 1,0 %-ának megfelelő éves strukturális kiigazításnak felel meg. A Tanács 2018. december 4-én elfogadta az (EU) 2018/2028 határozatot⁸, amelyben megállapította, hogy Magyarország a neki címzett 2018. június 22-i ajánlás nyomán nem tett eredményes intézkedéseket, és a Tanács felülvizsgált ajánlást⁹ bocsátott ki. A 2018. december 4-i ajánlásban a Tanács felkérte Magyarországot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a nettó elsődleges államháztartási kiadások nominális növekedési rátája 2019-ben ne haladja meg a 3,3 %-ot, ami a GDP 1,0 %-ának megfelelő éves strukturális kiigazításnak felel meg. A Tanács 2019. június 14-én elfogadta az (EU) 2019/1003 határozatot¹⁰, amelyben megállapította, hogy Magyarország a 2018. december 4-i tanácsi ajánlás nyomán nem tett eredményes intézkedéseket. Ezen túlmenően a 2018. évi eredményadatokból megállapítást nyert, hogy Magyarország 2018-ban jelentős mértékben eltért az ajánlott kiigazítástól.

⁶ A Tanács ajánlása (2018. június 22.) Magyarország középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való jelentős, megfigyelhető eltéréseinek korrekciójáról (HL C 223., 2018.6.27., 1. o.).

⁷ A nettó elsődleges államháztartási kiadás a teljes államháztartási kiadás, a következők kivételével: kamatkiadások, az uniós programokra fordított azon kiadások, amelyeket teljes mértékben ellentételeznek az uniós alapokból származó bevételek, valamint az álláskeresői járadékokra fordított kiadások nem diszkrecionális változásai. A hazai finanszírozású bruttó állóeszköz-felhalmozás négyéves időszakra van szétterítve. A diszkrecionális bevételi intézkedéseket, illetve a törvényben előírt bevételnövelést figyelembe veszik, a bevételi és a kiadási oldalon végrehajtott egyszeri intézkedéseket pedig nettósítják.

⁸ A Tanács (EU) 2018/2028 határozata (2018. december 4.) a 2018. június 22-i tanácsi ajánlás nyomán Magyarországtól várt eredményes intézkedések elmulasztásának megállapításáról (HL L 325., 2018.12.20., 29. o.).

⁹ A Tanács ajánlása (2018. december 4.) Magyarország középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való jelentős, megfigyelhető eltéréseinek korrekciójáról (HL C 460., 2018.12.21., 4. o.).

¹⁰ A Tanács (EU) 2019/1003 határozata (2019. június 14.) a 2018. december 4-i tanácsi ajánlás nyomán Magyarországtól várt eredményes intézkedések elmulasztásának megállapításáról (HL L 163., 2019.6.20., 64. o.).

- (7) A Szerződés 121. cikkének (4) bekezdésével és az 1466/97/EK rendelet 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság 2019. június 5-én figyelmeztetést adott ki Magyarország számára, mely szerint 2018-ban jelentős eltérés volt megfigyelhető a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától. A Tanács a 2019. június 14-én elfogadott következő ajánlásában¹¹ megerősítette, hogy Magyarországnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nettó elsődleges államháztartási kiadások nominális növekedési rátája 2019-ben ne haladja meg a 3,3 %-ot, ami a GDP 1,0 %-ának megfelelő éves strukturális kiigazításnak felel meg. A Bizottság 2019. évi tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy 2019-ben Magyarország eltér az említett ajánlástól.
- (8) A 2019. június 14-i ajánlásában a Tanács azt ajánlotta Magyarországnak, hogy hajtsa végre az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a nettó elsődleges államháztartási kiadások nominális növekedése 2020-ban ne haladja meg a 4,7 %-ot, ami a GDP 0,75 %-át kitevő éves strukturális kiigazításnak felel meg. Ez Magyarországot a középtávú költségvetési célhoz vezető, megfelelő kiigazítási pályára állítaná. A Bizottság változatlan szakpolitikát feltételező, 2019. évi tavaszi előrejelzése alapján fennáll a kockázata annak, hogy 2020-ban Magyarország eltér az említett követelménytől. Összességében a Tanács úgy véli, hogy 2019-től jelentős további intézkedésekre lesz szükség a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek való megfelelés érdekében, összhangban a 2019. június 14-i tanácsi ajánlással, a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való jelentős, megfigyelhető eltérés korrekciója céljából.

¹¹ A Tanács ajánlása (2019. június 14.) Magyarország a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való jelentős, megfigyelhető eltérésének korrekciójáról (HL C 210., 2019.6.21., 4. o.).

- (9) A teljes foglalkoztatási ráta jelentős mértékben javult az erős gazdasági expanzió közepette, de a javulás nem egyenlő mértékben érintette az egyes társadalmi csoportokat. A képzettségi csoportok, illetve a nők és a férfiak közötti foglalkoztatási és bérkülönbségek továbbra is nagyobbak az uniós átlagnál. A nemek közötti foglalkoztatási különbség részben abból fakad, hogy a jó minőségű gyermekgondozási ellátások kínálata szűkös. A különböző kiszolgáltatott csoportok, köztük a romák és a fogyatékkal élő személyek tekintetében gyengék a munkaerőpiaci eredmények. Bár mérete csökkent, továbbra is jelentős a közfoglalkoztatási program, amely nem tereli hatékonyan az elsődleges munkaerőpiac felé a résztvevőit. A munkanélküliek és inaktívak álláskeresését és képzését segítő egyéb szakpolitikák nem eléggé célzottak. A digitális készségek fejlesztése hozzájárulhat a foglalkoztathatóság javításához. A közelmúltban hozott intézkedések célja a nyugdíjba vonult munkavállalók ismételt bevonása a munkaerőpiacra, és a nyugdíjas munkavállalók számának fokozatos növelése. Az általános szegénységi helyzet 2013 óta javul Magyarországon. Az álláskeresési járadékok időtartama az Unióban a legrövidebb, legfeljebb három hónap, amely jóval a munkakeresés átlagos időtartama alatt van.
- (10) A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya csökken. A hangsúly a szociális ellátásokról egyértelműen a munkához kötött családtámogatásokra és természetbeni juttatásokra tevődött át, amelyek azonban nem kellőképpen célozzák a szegényeket. A lakásvásárlási támogatások bővültek, de a szociális lakások kínálata terén nem történt javulás.

- (11) Az oktatási eredmények elmaradnak az uniós átlagtól, és jelentős területi egyenlőtlenségeket mutatnak. A korai iskolaelhagyás magasabb, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya alacsonyabb az uniós átlagnál. Az oktatási rendszer akadályozza a társadalmi mobilitást. Korán eldől, hogy a tanulók a különféle, rendkívül eltérő oktatási eredményeket produkáló és foglalkoztatási pályákat kínáló iskolatípusok között melyikbe kerülnek. Azoknak az általános iskoláknak az aránya, ahol többségben vannak a roma tanulók, a 2008. évi 10 %-ról 2017-re 15 %-ra nőtt. A hátrányos helyzetű tanulók iskolák közötti egyenletes eloszlását célzó, közelmúltban hozott intézkedések hatása korlátozott, mivel a nem állami iskolák mentesülnek a hátrányos helyzetű tanulók elhelyezésének követelménye alól. A hátrányos helyzetű gyermekek jellemzően olyan szakközépiskolákban koncentrálódnak, ahol alacsonyabb az alapkészségek szintje, magasabb a lemorzsolódási arány és alacsonyabbak a fizetési kilátások, illetve rosszabbak a karrierlehetőségek. A hátrányos helyzetű csoportok, különösen a romák alacsony részvétele a minőségi oktatásban a humán tőkeképzés szempontjából elszalasztott lehetőségnek tekinthető. A tanárhiány továbbra is kihívást jelent. A tanárok fizetése az elmúlt években nőtt, de a más felsőfokú végzettséggel rendelkezőkéhez képest még mindig viszonylag alacsony. A felsőoktatásban részt vevő diákok alacsony száma nincs összhangban sem a magasan képzett munkavállalók iránti erős kereslettel, sem a felsőfokú végzettséggel rendelkezők bérelőnyével, ami az Unióban a legmagasabb. A magyar felsőoktatási intézmények rendelkeznek a legalacsonyabb pénzügyi önállósággal az Unióban. Ezen túlmenően a felsőoktatási törvény 2017. áprilisi módosítása, amely további követelményeket írt elő a nemzetközi egyetemek magyarországi működéséhez, újabb aggályokat vetett fel a tudományos élet szabadságával kapcsolatban. 2018-ban a nemzetközileg legmagasabban rangsorolt magyar egyetem jelezte azon szándékát, hogy elhagyja az országot az e módosítás által teremtett szabályozási bizonytalanság miatt.

- (12) Az egészségügyi eredmények rosszabbak, mint a legtöbb más tagállamban; ez részben az egészségtelen életmódot, részben az egészségügyi ellátás korlátozott hatékonyságát tükrözi. A dohányzás, az alkoholizmus és az elhízás elterjedtsége az egyik legmagasabb az Unióban. Az Unióban a magyarok a leginkább érintettek között vannak a rossz levegőminőség miatti korai elhalálozás tekintetében. Az elkerülhető halálesetek száma az egyik legmagasabb az Unióban, részben a szűrővizsgálati rendszer és az alapellátás irányításának hiányosságai miatt. Jelentős társadalmi-gazdasági különbségek vannak a minőségi ellátáshoz való hozzáférés terén. Az egészségügyre fordított állami kiadások az uniós átlag alatt vannak, és a polgárok a minőségi ellátást közvetlenül fizetett térítések révén veszik igénybe, ami tovább növeli az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés tekintetében meglévő társadalmi-gazdasági szakadékot. A rendszer továbbra is erősen kórházközpontú; hiányosságok észlelhetők az alapellátás és különösen a krónikus betegségek korai észlelése és megelőzése terén. A szegényebb területeken az egészségügyi dolgozók – különösen a háziorvosok és az ápolók – jelentős mértékű hiánya akadályozza az ellátáshoz való hozzáférést.
- (13) A kutatási és innovációs kapacitások növelése javíthatja Magyarország szerény innovációs teljesítményét, és növelheti a termelékenységet. Az intellektuális eszköz-felhalmozás alacsony szintjét a szabadalmak, védjegyek és formatervezési minták alacsony bejelentési száma, az innovatív vállalkozások csekély száma, valamint a kis- és középvállalkozások nemzetköziesítésének alacsony mértéke is tükrözi. A kisebb vállalkozások körében különösen alacsony szintű az innováció, ami gátolja a globális értékláncban való részvételüket. A magánszektor K+F tevékenysége néhány nagy, főleg külföldi tulajdonú vállalatra koncentrálódik, és nagyvonalú kormányzati támogatásban részesül. A tudomány és a vállalkozások közötti együttműködés támogatása hozzájárulna az innovációs teljesítmény és a technológiaátadás javításához. A közfinanszírozású kutatás minősége a rossz hatékonyságú K+F-politika és az alulfinanszírozás miatt alacsony; az állami szektor K+F kiadásai jóval az uniós átlag alatt vannak. A közelmúltbeli szakpolitikai intézkedések, amelyek célja a finanszírozás csökkentése és a tudományos-kutatási fórumok függetlenségének korlátozása, bizonytalanságot teremtenek e fórumok körében, ami a legtehetségesebb kutatók elvándorlásához és a kutatás minőségének tartós csökkenéséhez vezethet.

- (14) A helyi tömegközlekedési összeköttetések hiányosságai és a magas ingázási költségek növelik a munkanélküliséget a hátrányos helyzetű térségekben. A közúti és vasúti hálózatok rossz állapota hátráltatja a mobilitást, és csökkenti az utasbiztonságot. A közúti hálózat több mint fele rossz állapotban van, különösen a hátrányos helyzetű régiókban. A közlekedési hálózatok Budapest-központúak, míg a helyi hálózatok és az országot átszelő keresztirányú összeköttetések nem elég fejlettek. A közutak túlterheltsége egyre nagyobb kihívást jelent, és akadályozza a termelékenység növelését Magyarország városi területein. Ezenkívül az elmúlt 5 évben jelentősen nőtt a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás.
- (15) A lakóingatlanok energiahatékonysága továbbra is gyenge. A villamosenergia-hálózatot fel kell készíteni a decentralizált megújuló villamosenergia-termelés növekvő szerepére. Magyarország területének fele jelentős mértékben ki van téve az éghajlatváltozás okozta kockázatoknak, köztük aszálynak és áradásoknak, ami szükségessé teszi a fő folyókon a vízgazdálkodásba történő beruházást. A légszennyezés és a vízminőség továbbra is aggodalomra ad okot. A szennyezés fő forrásai a háztartások által elégetett szilárd tüzelőanyagokból, a mezőgazdaságból és a közlekedésből származó kibocsátások. A körforgásos gazdaság megvalósítása továbbra is kezdeti szakaszában van, a települési hulladékok újrahasznosítása fejletlen, és a gazdasági eszközök nem elegendőek a magyarországi környezeti kihívások kezeléséhez.
- (16) Továbbra is aggályos a korrupció megelőzése és büntetőeljárás alá vonása. Számos mutató arra utal, hogy az elmúlt években Magyarországon fokozódott a korrupció kockázata. A korrupciós kockázatok és a favoritizmus torzítják a források elosztását, mivel így azokat nem a legtermelékenyebb vállalkozások kapják. Az ügyészség működése alapvető fontosságú a korrupció elleni küzdelem szempontjából. Bár úgy tűnik, hogy az alacsony szintű korrupcióval szembeni küzdelmet célzó intézkedések némi sikerrel jártak, még mindig hiányoznak azok a határozott intézkedések, amelyek alapos gyanú esetén a magas beosztású tisztviselőkkel vagy azok közvetlen körével kapcsolatos korrupció üldözésére irányulnának. Aggodalomra ad okot a vizsgálatok lezárására vonatkozó döntésekkel kapcsolatos elszámoltathatóság kérdése, mivel nem áll rendelkezésre hatékony jogorvoslat az ilyen döntések megtámadására. A korrupció megelőzését a közintézmények által alkalmazott korlátozások, például az információhoz való hozzáférésért felszámított, visszatartó erejű díjak is akadályozzák.

- (17) Az üzleti vállalkozások számára vonzó környezet megteremtése és a gazdasági növekedés elősegítése szempontjából kulcsfontosságú tényező az igazságszolgáltatás függetlensége, hatékonysága és minősége. Az igazságszolgáltatás függetlenségének biztosítása szempontjából döntő fontosságú fékek és ellensúlyok tovább gyengültek a rendes bírósági rendszerben. Az Országos Bírói Tanács egyre nehezebben képes ellensúlyozni az Országos Bírósági Hivatal elnökének hatásköreit. Ez aggályokat vet fel az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatban. Ami a közigazgatási bíróságokról szóló jogot illeti, meg kell jegyezni, hogy a kormány 2019. május 30-án a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló törvény hatályon kívül helyezésére vonatkozó törvényjavaslatot nyújtott be.
- (18) Az elmúlt években javult a közbeszerzési rendszer, de a versenyt továbbra is több tényező akadályozza. Idetartoznak például a korlátozottan nyilvános eljárások alkalmazása és a pályáztatási eljárások során rendszeresen előforduló szabálytalanságok, amelyek különösen a nem megfelelő kiválasztási és odaítélési szempontokhoz, valamint az ajánlattevőkkel szembeni egyenlőtlen bánásmódhoz kapcsolódnak. Bár néhány mutató javulást mutat, továbbra is magas az egyetlen ajánlattevővel induló eljárások száma. Az e-közbeszerzés hatékony alkalmazása tovább növelhetné a hatékonyságot és az átláthatóságot.
- (19) A szociális párbeszéd struktúrái és folyamatai továbbra sem kielégítőek, és nem teszik lehetővé a szociális partnerek érdemi részvételét a szakpolitikák kialakításában és végrehajtásában. Az érdekelt felek bevonásával kapcsolatos hiányosságok és a korlátozott átláthatóság aláássák a politikai döntéshozatal tényalapját és minőségét. Ez a szabályozások gyakori és előre nem látható változását eredményezi, és visszatartja a magas hozzáadott értékű beruházásokat.
- (20) Magyarország több intézkedést hajtott végre az adórendszer továbbfejlesztése érdekében, de néhány probléma változatlanul fennáll. A munka adóterhe csökkent, de továbbra is magas az alacsony jövedelműek esetében. Az ágazatspecifikus adók és számos kisebb adó bonyolulttá teszi az adórendszert, és – különösen a kisebb cégek esetében – növeli a megfelelési költségeket.

- (21) A szabályozási akadályok és a termékpiacokon való állami részvétel akadályozzák a hatékony vállalkozások kiválasztódását, és korlátozzák a versenyt. A hatóságok továbbra is állami vállalkozásokat vagy kifejezetten erre a célra létrehozott magánvállalkozásokat bíznak meg bizonyos szolgáltatások működtetésével. Az egyes személyre szabott jogszabályok és intézkedések, valamint a versenyellenőrzés alóli eseti mentességek akadályozzák a piac működését, és hátráltatják a beruházásokat. A jogi keret kiszámíthatatlansága további problémát jelent, különösen a kiskereskedelmi ágazatban, amelynek szabályozását az elmúlt években gyakran módosították. Az elmúlt évben jogszabályt fogadtak el, mely újabb különleges engedélyhez köti a kiskereskedelmi létesítmények rendeltetésének vagy kialakításának módosítását. A szabályozott szakmákra vonatkozó szabályozás továbbra is restriktív. Ezen ágazatokban a verseny hiánya hátrányosan érintheti az innovációt és a hatékonyságot.
- (22) Az agresszív adótervezés elleni küzdelem elengedhetetlen a hatékonyabb és méltányosabb adórendszer kialakításához. Az adózók agresszív adótervezési stratégiáinak a tagállamok között átgyűrűző hatásai az uniós jogszabályokat kiegészítő, koordinált fellépést kívánnak meg a nemzeti szakpolitikák részéről. Magyarország intézkedéseket hozott az agresszív adótervezés ellen, ám esetében viszonylag jelentősek az olyan tőkebeáramlások és -kiáramlások, amelyeket semmilyen vagy csekély reálgazdasági szereppel bíró különleges célú gazdasági egységek bonyolítanak le. A Magyarországon működő vállalkozások által külföldre (azaz az Unióban rezidens adóalanyok által harmadik országban rezidens adóalanyok számára) utalt osztalék-, kamat- és jogdíjfizetésekre vonatkozó forrásadó hiánya miatt a kifizetések teljes mértékben adózatlanok maradhatnak, amennyiben azok a kedvezményezett országában, illetve területén sem adókötelesek.
- (23) A 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó uniós alapok programozása hozzájárulhat az ajánlásokban azonosított egyes hiányosságok kezeléséhez, különösen a 2019. évi országjelentés D. mellékletében ismertetett területeken. Ez lehetővé tenné Magyarország számára, hogy az azonosított ágazatok tekintetében a lehető legoptimálisabban használja fel az említett alapokat, a regionális különbségeket is figyelembe véve.

- (24) A 2019. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte a magyar gazdaságpolitikát, és az elemzést közzétette a 2019. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2019. évi konvergenciaprogramot, a 2019. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Magyarországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. A Bizottság figyelembe vette nemcsak ezek Magyarország fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája vonatkozásában képviselt jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintettel arra az igényre, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szintű szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (25) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2019. évi konvergenciaprogramot, és véleményét¹² különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNLJA, hogy Magyarország 2019-ben és 2020-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa a Tanács 2019. június 14-i ajánlásának való megfelelést a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való jelentős eltérés korrekciója céljából.
2. Folytassa a legkiszolgáltatottabb csoportok munkaerőpiaci integrációját, különösen továbbképzés révén, valamint javítsa a szociális támogatások és az álláskeresési járadékok megfelelőségét. Javítsa az oktatási eredményeket, és növelje a hátrányos helyzetű csoportok, különösen a romák részvételét a minőségi többségi oktatásban. Javítsa az egészségügyi eredményeket a megelőző egészségügyi intézkedések támogatásával és az alapellátás megerősítésével.
3. Állítsa a beruházásorientált gazdaságpolitika középpontjába a kutatást és az innovációt, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiagazdaságot, a közlekedési infrastruktúrát, a hulladékgazdálkodást, valamint az energia- és erőforrás-hatékonyságot, figyelembe véve a regionális különbségeket is. Javítsa a versenyt a közbeszerzések terén.

¹² Az 1466/97/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

4. Erősítse meg a korrupcióellenes keretet, többek között az ügyészségi munka és a közérdekű információkhoz való hozzáférés javítása révén, valamint erősítse meg az igazságszolgáltatás függetlenségét. Javítsa a döntéshozatali folyamat minőségét és átláthatóságát a hatékony szociális párbeszéd, az egyéb érdekelt felek bevonása, valamint rendszeres és megfelelő hatásvizsgálatok révén. Folytassa az adórendszer egyszerűsítését, és erősítse azt meg az agresszív adótervezés kockázatával szemben. Javítsa a versenyt és a szabályozás kiszámíthatóságát a szolgáltatási ágazatban.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
